LÜGANUSE vallaleht

Nr 9 (41) Oktoober 2021

Kiviõli linnakeskuse arhitektuuri-võistluse võidutöö on valitud

Fotod: Viivian Päll

Lüganuse Vallavalitsus koostöös Eesti Arhitektide Liiduga kuulutas 25. mail välja Kiviõli linnakeskuse arhitektuurivõistluse eesmärgiga muuta linnasüda inimsõbralikuks keskkonnaks ning korrastada ajalooline õunapuude aia park.

Võistlus korraldatakse EV 100 „Hea avalik ruum“ jätkuprogrammi raames, mida rahastavad rahandusministeerium, kultuuriministeerium ja kohalikud omavalitsused.

Võistlustööde esitamise tähtaeg oli 5. oktoober. Võistlusele esitati kaks tööd, märgusõnadega MIMOOS ja OKTOOBER.

15. oktoobril kogunes võistluse žürii, et hinnata esitatud kavandeid ja valida võidutöö.

Mõlemas esitatud töös oli arvestatud kohalike oludega, pakutud lahendused kasutasid ära olemasolevat linnaruumi ja ajaloolist õunapuuparki.

Valla poolt sai välja öeldud ka see, et me peame olema suutelised võidutööga edasi liikuma, seda projekteerima ja välja ehitama. See peab olema meile majanduslikult mõistlik.

„Hea avaliku ruumi“ programmijuht teadis eelinfot, et on valmimas finantsvahendite kaasamiseks mõeldud toetusmeede, millest siis saab Lüganuse vald toetust taotleda.

Kindlasti me teeme tööd selle nimel.

Kokkuvõttes olid mõlemad tööd väga kõrgel tasemel ja põnevad! Siiski tuli välja valida see üks ja ainus – VÕIDUTÖÖ. Žürii sai sellega hakkama väga üksmeelselt.

29. oktoobril loetakse ette seni ümbrikus peidus olevad võidutöö kavandi autorid. Ootame põnevusega!

Žüriisse kuulusid Eesti Arhitektide Liidu esindaja, „Hea avaliku ruumi“ programmijuht Kalle Vellevoog, Eesti Maastikuarhitektide Liidu esindaja Sulev Nurme, Eesti Arhitektide Liidu liikmed Egon Metusala ja Ralf Lõoke ning Lüganuse valla poolt volikogu esimees Risto Lindeberg, vallavanem Andrea Eiche ja arendusnõunik Anu Needo.

LVL

Ida-Virumaa parimad uued seiklused viivad külalised põnevatesse paikadesse

Ida-Virumaa võib uhke olla oma turismiettevõtjate poolest, kes panustavad tootearendusega piirkonna tuntuse suurendamisse. Sel korral kandideeris PARIMA UUE SEIKLUSE tiitlile koguni 15 uut seiklust, mis said nimeka žürii poolt hinnatud.

Lüganuse vallast oli meil koguni 4 uue parima seikluse nominenti:

- **Uus ja põnev Spikeball Karukella puhkemajas**
- **Everest Hosteli seiklus Tipud ja mäed ümber Everesti**
- **Kiviõli Seikluskeskuse Seiklejate animaator**
- **Alutaguse Matkaklubi**
- **Koostööülesannetega matkaseiklus Aidus**

Fotod: erakogu

Parimad seiklused valis välja žürii, kuhu kuulusid riigi parimad turismispetsialistid ja ajakirjanikud Tiit Pruuli, Kristiina Jors, Sirle Sommer-Kalda, Mari Makarov, Rein Sikk ja Margus Sameli.

Parimaks uueks seikluseks kahele on puhkus Saka Mõisa Meretornis ja parim seiklus peredele Blueray “Erikülalised Oru pargis”. Parimaks seikluseks sõpradele hinnati Alutaguse Matkaklubi päikeseloojangumatk Kohtla-Nõmme Alpides, kes sai ka eripreemia kõige rohelisema seikluse eest!

Turismiklastri Turunduse Projektijuht Meelis Kuusk selgitusel toodi Karukella puhkemaja seikluse puhul välja, et see on tore ajaviide seltskonnale, perele või lastele ning hea lisa võrkpalli mängimise võimalustele. Noorte seas kindlasti populaarsust koguv mäng. Lisaks jättis puhkemaja tervikuna väga hea mulje.

Everest Hosteli seikluse puhul tunnustati tegijaid, kuna tegemist on hea tootega tutvumiseks piirkonna eripäraga, elektroonika kasutamine, väga tugev ja unikaalne lisaväärtus majutusele, mis ei ole mujale Eestis kopeeritav. Piirkondlik nõrkus - kannatada saanud maastik on pööratud tugevuseks. Hea alternatiiv kui Kiviõli keskus on suletud. Seikluse plussiks on eriilmeliste mäetippude valik, Ida-Viru ressursside suurepärane ärakasutamine turismis. Nutikas majutaja pakub nii palju aktiivset tegevust, et võib anda põhjuse jääda rohkem kui üheks ööks.

Kiviõli Seikluskeskuse animaatori puhul rõhutati välja, et see on hea idee olemasolevate teenuste paremaks korraldamiseks. Kindlasti lastega perede külastajakogemus paraneb, sest territoorium on väga suur ja oleks vaja mingit kokkusiduvat elementi. Vahva, et on eraldi välja toodud töötoad ning mille käigus antakse ka lastele motivatsiooni jäätise lunastuse näol.

Alutaguse Matkaklubi matkaseiklust Aidus kiitis žürii nutikaks ja vaimukaks. Hästi tore oli moraal asja lõpus, st kuidas kogemusi igapäevases töös kasutada. Testijate hinnangul on see parim seiklus kollektiividele meeskonnatöö parandamiseks, hariv nii piirkonnaspetsiifiliste teadmiste kui ka meeskonna “psüühika” parandamiseks. Kõik elemendid, mida vaja üheks meeskonnaseikluseks, olemas. Kiideti, et pakkuja teab ja tunneb väga hästi, kellele (mis segmendile), mida pakkuda.

Ida-Virumaal valitakse parimat seiklust juba viiendat korda. Piirkonna turismiklastri algatatud tootearendusega soovitakse tugevdada oma eristuvat positsiooni Seiklusmaana ja kutsuda piirkonda uusi külastajad. Ida-Viru turismiklaster on Seiklusmaana defineerinud, et hea seiklus on põnev, ootamatu, arendav, emotsiooni loov, eriline ja rutiinist välja toov. Idavirukad on veendunud, et piirkonnas peitub veel palju, mida avastada ja kogeda.

Kõikide osalevate seiklustega saab tutvuda https://idaviru.ee/parim-seiklus/. Fotod autasustamisest https://bit.ly/3lrYbg6. Mari Makarovi fotod žürii testimisest https://bit.ly/ParimUusSeiklus_MariMakarov

Kadri Jalonen
Ida-Viru turismikordinaator

TASUB TEADA

Lüganuse Vallavalitsus teatab, et Lüganuse Vallavolikogu 22.09.2021 otsusega nr 326 algatati Lüganuse valla Kiviõli linna Teeserva kinnistu (katastriüksuse tunnus 44201:001:0354) detailplaneeringu koostamine 19 453 m² pindalaga alale, eesmärgiga muuta kinnistu sihtotstarvet tootmismaaks ja rajada kinnistule päikesepaneelid (ligikaudu 2000 tk). Sama otsusega jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Planeeringuala piirneb läänest kõrvalmaanteega nr 13103 Lüganuse-Oandu-Tudu tee lõigud 1 ja 2, põhjast Jõekalda tänava lõiguga 1, idast Jõekalda tn 2a ning lõunast Oru tn 3 kinnistutega. Kinnistul puudub hoonestus.

Algatatava detailplaneeringuga esitatakse ettepanek kehtiva (Kiviõli linna) üldplaneeringu järgse juhtotstarbe muutmiseks.

Võimalike uuringute läbiviimise vajadus detailplaneeringut algatades puudub.

Detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Lüganuse Vallavalitsuses tööajal (Keskpuiestee20, Kiviõli) ja Lüganuse valla veebilehel https://www.lyganuse.ee/et/detailplaneeringud.

Valmistulemused Lüganuse vallas

Kohalike omavalitsuste volikogude valimistulemus Lüganuse vallas (volikogus 19 kohta).

HÄÄLTE JA KOHTADE JAGUNEMINE:

Eesti Keskerakond 1262 häält (32,1%) 6 mandaati: Dmitri Dmitrijev (192), Jevgeni Korniltsev (161), Jelena Ragni (99), Irina Minina (87), Mart Kivistik (87), Eve Uueküla (83).

Valimisliit MEIE VALD 733 häält (18,7%), 4 mandaati: Andrea Eiche (187), Inna Kalamäe (95), Krisli Kaldaru (86), Joonas Erm (56).

Eesti Reformierakond 584 häält (14,9%), 3 mandaati: Heidi Uustalu (139), Leino Tammann (100), Tiit Kuusmik (78).

Valimisliit OMA RAHVA EEST 558 häält (14,2%) 3 mandaati: Arno Strauch (175), Laila Meister (53), Katrin Proode (44).

Isamaa Erakond 455 häält (11,6%), 2 mandaati: Marja-Liisa Veiser (130), Kaja Toikka (84).

Valimisliit Meie Koduvald Lüganuse 327 häält (8,3%), 1 mandaat: Risto Lindeberg (94).

Mittetulundusühing Virumaa Koostöökogu avab LEADERi meetme projektitoetuste taotlusvooru

Projektitoetuste taotlemise avaldusi saab esitada e-pria kaudu 01.-07.11.2021

Avatud meetmed:

MEEDE 1 - mikroettevõtluse, turismiteenuste ja -toodete arendamine;

MEEDE 2 - COVIDi meede;

MEEDE 3 - nutikate energialahenduste kasutusele võtmine.

Projektitoetuste hindamise tähtaeg 31.12.2021. Rohkem teavet infopäevade ja taotlemise kohta www.viko.ee ja www.pria.ee. Ootame taotlejaid (ettevõtjad, MTÜd, KOVid) Lüganuse vallast.

Kehtivad piirangud

- **VAKTSINEERI END COVID-19 VASTU!** Kui soovid enne vaktsineerimist sellest spetsialistiga rääkida, helista perearsti nõuandetelefonile 1220 või räägi oma perearstiga. Infot vaktsineerimispunktide kohta saad telefonilt 1247 või veebilehelt vaktsineeri.ee.
- **HOIAME KOKKUSAAMISKOHAD TURVALISED!** Ole valmis toitlustuskohta, kino, teatrit või muud asutust külastades esitama töötajale oma digitõendit, mis näitab, et oled vaktsineeritud või haiguse viimase kuue kuu jooksul läbi põdenud.
- **TAKISTAME VIIRUSE LEVIKUT!** Kanna maski poes, ühistranspordis ja mujal avalikus ruumis, kus tervisetõendit ei kontrollita, kuid koroonaviirus võib kiirelt levida. Haigena püsi kodus.

COVID-19 kriisi veebileht kriis.ee

LÜGANUSE vallaleht

Väljaandja
Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuiestee 20, Kiviõli linn,
Lüganuse vald

Toimetaja
Viivian Päll
Tel 512 4398,
viivian.pall@lyganuse.ee

Kujundus
Ajakirjastus OÜ
info@ajakirjastus.ee

Trükk
Printall AS
printall@printall.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.
Ajalehte saab lugeda
www.lyganuse.ee/lyganuse-vallaleht

Värske pilk ruumiandmete haldusele

Käesoleval momendil on kõigil valla elanikel võimalik tutvuda avaliku väljapaneku raames Lüganuse valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõuga. Koostatav valla üldplaneering on pikaajaline arengudokument, mille eesmärgid peaksid kõigi valla elanike ühistöö tulemusel realiseeruma orienteeruvalt aastaks 2035. Värsked Kiviõli linnakeskuse arhitektuurivõistluse tööd juhtisid tähelepanu nii valla tulevikuplaanide detailsemale näitlikustamisele kui ka laiemalt valla pikemaajalisema ruumilise arengu iseloomule. Tehnoloogiliste arengute tõttu pole linnaruumi käsitlevad projektid sugugi enam ühteköidetud paberjoonised, vaid järgneva kümnendi jooksul asenduvad topo-geodeetiliste alusplaanid valdavalt maastikumudelite (ehk LIM-ide), ehitusprojektid ehitusmudelite (ehk BIM-ide), detailplaneeringud taristumudelite (ehk InfraBIM-ide) ja üldplaneering linnamudeli (ehk CIM-i) menetlemistega.

Lüganuse valla GIS-i süsteemi arendamisel on seega mõistlik püüelda nii Maa-ametis (GIS) kui ka MKM-is (BIM) välja töötatud arengusuunduste suunas (vt ka „Ehituse pikk vaade 2035“). Võib arvata, et näiteks Rahandusministeeriumi poolt kuu aega tagasi algatatud Narva maantee Haljala-Kukruse lõigu 2+2 maantee eriplaneeringut menetletakse taristumudeli vormis ning sellele järgnevad peagi uued menetlused. Pikemas perspektiivis võivad nii menetlusetappide (mõõdistamisetest kuni lammutamiseni) toimingud kui ka valla varade haldamine liikuda samale ruumiandmepõhisele platvormile, mille kaudu saab olulisel määral hoida kulusid kokku (sh vigade vältimise arvelt).

Lüganuse valla puhul tuleb arvestada, et tegemist on valdavalt hajaasustusega piirkonnaga, kuhu suuremate linnade taolisi arendusi ei pruugi kunagi tulla. Teisalt võib suure kindlusega nentida, et tehnoloogilisse innovatsiooni investeeritud vahendid toovad igal juhul rohkem tagasi nii kiiremate menetlusprotsesside, paremate juhtimisotsuste kui ka kokkuhoiu näol taristu haldusele ja tööjõule tehtavates kulutustes.

Mait Rei
GIS-spetsialist

Mõningad väljavõtted Lüganuse valla 3D ruumiandmestiku kihtidest.

Kõik Eesti perearstid ja -õed kutsuvad nõustamisele ja vaktsineerima

Eesti perearstid ja -õed kutsuvad 27. oktoobrist kuni 5. novembrini inimesi nõustamisele ja vaktsineerima. Perearstikeskuses saab vaktsineerida COVID-19 vastu nii esimese, teise kui tõhustusdoosiga ning üle 65-aastastel on samaaegselt võimalik ära teha ka tasuta gripivaktsiin.

Vaktsineerimiseks võta ühendust oma perearstikeskusega. Vaktsineerima võib minna koos lähedase või tuttavaga – vaktsineeritakse ka neid, kes pole konkreetse perearsti nimistus.

Tõhustusdoose tehakse üle 65-aastastele ning tervishoiu-, sotsiaal- ja haridustöötajatele vähemalt kuue kuu möödumisel esmase vaktsineerimiskuuri läbimisest.

Liikumisraskustega inimesi vaktsineeritakse ka kodus. Anna teada kodus vaktsineerimise vajadusest oma perearstile või infotelefonil 1247.

Krooniliste haigustega inimene vajab vaktsiini kaitset veel enam, sest tema terviseprobleemid suurendavad COVID-19 haiguse raskelt põdemise ohtu.

Tõsisemad kõrvaltoimed on kõigil COVID-19 vaktsiinidel harvemad kui paljudel igapäevastel ravimitel. Eakatel ja krooniliste haigustega inimestel esineb kõrvaltoimeid vähem.

Perioodil 27. oktoobrist kuni 5. novembrini keskenduvad perearstikeskused vaktsineerimisele ja sellega seotud nõustamisele, samuti tagatakse erakorraline arstiabi. Samal perioodil võidakse lükata edasi kergemate tervisehädadega tegelemine, sõeluuringud, plaanilised krooniliste haigete tervisekontrollid ning selliste tervisetõendite tegemine, millega ei ole kiire.

Perearstid vaktsineerivad peamiselt Pfizer/BioNTechi vaktsiiniga. Perearsti või -õega saab ka arutada, milline vaktsiinidest on inimesele sobivaim ja leida talle parim lahendus.

Tõhustusdoose tehakse üle 65-aastastele ning tervishoiu-, sotsiaal- ja haridustöötajatele vähemalt kuue kuu möödumisel esmase vaktsineerimiskuuri läbimisest. Soovi korral võivad ka teised vaktsineeritud täisealised tõhustusdoosi saada, kuid esmase vaktsineerimiskuuri läbimisest peab olema möödas vähemalt kaheksa kuud.

Allikas: Sotsiaalministeerium

AHHAA Robolahing Kiviõli Keemiatööstuses

6. novembril toimub esmakordselt väljaspool Tartut selline pöörane sündmus nagu AHHAA Robolahing. Sel aastal toimub see Kiviõli Keemiatööstuse tehasehoones, mis on teadaolevalt esimene taoline robootika show meie piirkonnas.

AHHAA Robolahing on võistlus, kus võitlevad erinevad lahingurobotid üle Eesti. Lahingurobotid on puldiga juhitavad või isesõitvad masinad, millele on võistkonnad lisanud mõne relva (näiteks ketassae, tera või purusti). Robotid kohtuvad vingel 64-ruutmeetrisel võitlusareenil ja asuvad üksteisele säru tegema. Närvikõdi lisavad areenil nilpsavad leegid (ja muud üllatused!).

Robotid võitlevad kahes kaalukategoorias, sel aastal osaleb võistlusel 24 robotit/tiimi, kellest mõned on ka kohalikud Ida-Virumaa meeskonnad. Sündmus toimub nii eesti kui ka vene keeles.

Kõik, kellel pole võimalik kohapeale tulla, saavad metsikut roboheitlust jälgida ka veebiülekandes Elisa Stage'i vahendusel.

Projekti rahastab Kultuuriministeerium läbi Integratsiooni SA.

Osta pilet ja vaata lisainfot https://robolahing.ee

LVL

Põllumehe ameti hingeelust ja odra DNA-st

Hooaeg läbi, räägime põllumajandusest.

Põllumehi on Virumaa Koostöökogu piirkonnas omajagu. Kõik ei ole küll Virumaa Koostöökoguni veel jõudnud, kuid neid, kes on, tutvustame heal meelel teilegi. Seekordne lugu valmis Valaste Agro OÜst, mille tegemiste taga on Ülari Vent – 2021. a kevadine Maaülikooli magister ja hingelt idavirulane, kuigi pooled juured Lõuna-Eestis.

Ülari Vent: „Kuna kogu mu lähisuguvõsa (isa, ema, ema- ja isapoolne onu, ka tädi) on seotud olnud ettevõtluse või põllumajandusega, siis ei olnud nagu teist valikut. Hakkas huvitama ja jõudsin ka õpingutega sinnani. Alustasin Olustveres ja kevadel kaitsesin oma uurimustööd teemal, missugused on erinevad DNA eraldamise metoodikad ja kui tõhusalt nende abil on võimalik tuvastada odras säilivaid seenhaigusi.“ Tulu põllumehele on sellest teadmisest küll kaudselt – tulevikus võiks seda rakendada näiteks oma teravilja kvaliteedi hindamiseks, kuid kuna kvaliteetne teravili on ilmselt iga tooraine hankija jaoks üks olulisimaid hindamiskriteeriume konkreetse põllumehe juurde sammud seada, võib öelda, et praktiline kasutegur on sündinud.

Oma tööpäeva võtab Ülari kokku nii – igal hommikul kui tööle lähen, pean olema valmis nentima, et plaane võib ju teha igasuguseid, iseasi kuidas nende teostumine päeva lõikes õnnestub, põllumehe päev on üsna etteaimamatu. Väikeettevõtjana on Ülari ise nii planeerija kui ka elluviija, kuigi tegutsedes pereettevõttena mõningad abikäed ikka on – kõik annavad oma panuse, et erinevad teraviljad, raps, hernes, hein ja silokultuurid sirguks, kosuks ja kasvaks ning siis õigel ajal õigesse kohta jõuaks.

Rõõmustab Ülari ettevõtjana selle üle, kui sügisel on näha, et tehtud pingutusel on tulemus. Põllumehe elus sõltub sedavõrd palju ilmastikuoludest, et muud rõõmustavat on isegi raske välja tuua. Miinuspoolest rõhutab ta aga tuntavat survet ühiskonna poolt põllumeeste tegevusele. Kui põllumehed jõuavad ajaleheveergudele või üldse meediasse vaid negatiivses kajastuses – kui ohtralt kasutatakse taimekaitse vahendeid, kes kui palju toetust sai ja enamasti sai ikka liiga palju – siis see paneb mõtlema, kui palju inimesed üleüldiselt oma eksistentsi mõtestavad. Tähelepanuta jääb see, kui suurt tööd ja erinevaid vahendeid hea saagi ja tulemuse saavutamiseks, millest valmib toit, mis jõuab meie kõigi lauale, vaja on. Ja sageli tuleb teha ka raskeid otsuseid. Ükski põllupidaja ei kasuta heal meelel taimekaitsevahendeid, mis on kulukad ja millega seonduvad tööd väga ajamahukad. Ja iga põllumees mõistab, et võtmeküsimus on, kui keskkonnasäästlikult üht ruutmeetrit tulevikus üldse võimalik kasutada on, et inimkond nälga ei jääks. Sest kui kasutada ongi vaid piiratud arv ruutmeetreid ja inimeste arv planeedil vaid kasvab; sest kui maa kõrbestub ja põllumajanduse mõistes tootlik ja väärtuslik osa maast liigub erakätesse, kus rendihinnad tõusevad kõrgustesse, mille puhul põllupidamine ei tasu enam majanduslikult ära… Siis mis meie väljavaated üldisemalt on? Nii põllumeestest ettevõtjate kui põllumajandustoodangu tarbijate ehk iga inimese omad. Aga nagu öeldud – kui sügisel kõlab hooaja lõpuvile ning töö on kiitnud tegijat, tunneb ilmselt iga põllumees ja nii ka Ülari, et järgmist hooaega võib oodata küll.

Virumaa Koostöökoguni jõudis Valaste Agro OÜ teenuste laiendamise eesmärgil – põllumajandus on paratamatult hooajaline ja leidlikud lahendused ning teenuste mitmekesistamine toovad leiva lauale ka hooajaväliselt. Nii varustaski Ülari oma ettevõtte võimalusega pakkuda soovijatele remonditöid, rehvide vahetust, masinate hooldust ja puhastust ning metallitöötlustöid vajalike seadmete soetamise läbi.

Et jutt liiga töiseks ja tõsiseks ei kisuks, küsisime lõpetuseks ka seda, millega põllumees siis tegeleb, kui ta tööd ei tee. Kunagine kirg autosport on tänaseks küll tagaplaanile jäänud, kuid variante on veel. Selgus, et Ülari toidab siseturismi – mäesuusad paneb alla ja suundub Kiviõli Seikluskeskusse, kui lund antakse, ja kui lund ei ole, siis kruiisib ta ringi erinevates Eesti paikades, et näha, mis väljapool kodukanti toimub.

Õnnitleme Ülarit omalt poolt eduka magistrikraadi kaitsmise puhul, soovime igaks hooajaks põllumajandusele soodsat ilma ja hooajaväliselt palju kliente, et tööd ka talveks jaguks.

MTÜ Virumaa Koostöökogu

Prügi põletamine saastab õhku ja ohustab inimeste tervist

Sügis toob kaasa jahedad ilmad ja koos sellega kütteperioodi alguse. Sooja saamiseks tehakse kodustes küttekolletes tuld ning mõnes majapidamises visatakse lisaks küttepuudele ahju ka jäätmeid. Nii aga teha ei tohi, sest olmejäätmete põletamine saastab õhku.

Kodusesse küttekoldesse, olgu see siis kamin, pliit, ahi või katel, sobib ainult puhas kuiv puit. Selline küttematerjal põleb kõrgemal temperatuuril ning tekitab vähem tuhka ja lenduvaid saasteaineid. Tulehakatuseks sobib üksnes kiletamata papp või paber.

Sobimatu küttematerjali, niiske või töödeldud puidu või lausa jäätmete põletamisel, tekivad tervisele ohtlikud peened osakesed ja vingugaas. Plastjäätmete põletamisel lenduvad aga eriti mürgised saasteained (nt dioksiinid ja furaanid), mis võivad põhjustada vähktõbe, väärarenguid ja arengupeetust. Korstna kaudu õhku lendunud saasteained langevad maapinnale ning vette, kust need omakorda liiguvad edasi toidulauale, kui sööme oma aias kasvatatud saadusi.

Dioksiinid on silmale nähtamatud ja nende mõju inimese tervisele ei avaldu kohe. Võib minna aastaid, enne kui haigusnähud ilmnevad. Peale välisõhu jõuavad saasteained ka siseõhku, suuremas koguses näiteks siis, kui pikka aega kütmata ahi või pliit suitsu sisse ajab. Põlemisel tekkinud peened tahmaosakesed võivad aga soodustada südame-veresoonkonna ja hingamissüsteemi haigusi.

Välisõhu kvaliteedi mõõtmistest selgub, et õhukvaliteet halveneb peenosakeste tõttu just kütmisperioodi algul ning seda eelkõige ahiküttega piirkondades. Suits ei rända kaugele, madalatest korstnatest väljunud suits ning suur osa saastest langeb maha sealsamas piirkonnas, sest külmal ajal on hajumistingimused halvemad. Kütteperioodil võib peenosakestest põhjustatud õhusaaste küündida ahiküttega piirkondades tasemele,

Kütteperiood toob kaasa korstnast tõusvad suitsusambad. Foto: Ave Huugen

mis on võrreldav liiklusest tuleneva saastega tipptunnil suure magistraali ääres.

Saasteainete vähendamiseks tuleb kütmiseks kasutada ainult kuiva puitu. Niisked küttepuud ei sütti ahjus korralikult ning süttimisfaas venib märksa pikemaks – see omakorda suurendab vingugaasi ja peenosakeste arvukust õhus. Niiske puidu kasutamine tähendab ka seda, et osa soojusest läheb raisku, sest osa energiat kulub puidu kuivatamisele.

Tuli tuleks süüdata ahjus alati ülevalt ja kui võimalik, siis halud laduda restina. Nii põlevad puud palju kõrgemal temperatuuril ja keskkonda eraldub vähem saasteaineid. Kuna ahjuukse avamisel paiskub saasteaineid ka tuppa, siis peaks ust avama võimalikult harva.

Suurem kogus papi- ja paberijäätmeid on põletamise asemel mõistlik hoopis ringlusse saata. Need saab viia avalikesse kogumiskonteineritesse või kohalikku jäätmejaama, sinna saab viia ka plastpakendid. Lähima jäätmejaama, avaliku pakendikonteineri või vastuse küsimusele, kuhu millised jäätmed viia, leiad lehelt kuhuviia.ee.

Kas teadsid, et ...

Ühe perekonna tekitatud jäätmete koduahjus põletamisel vabaneb keskkonda hinnanguliselt sama palju toksilisi ühendeid kui u 200 tonni prügi põletamisel jäätmepõletustehases. Tehases põletatakse jäätmeid stabiilselt kontrollitud keskkonnas temperatuuril 1000–1100 °C, mille juures põlevad toksilised õhusaasteained vähemohtlikeks põlemisproduktideks. Seevastu koduahjus põleksid jäätmed madalamatel temperatuuridel ja ebastabiilselt, mistõttu ei põle toksilised ühendid lõplikult ära.

Dagmar Undrits
Keskkonnaameti välisõhu peaspetsialist

Tehnokool 6 – tehnoloogia areng läbi aja

Tehnokooli ürituse näol on tegemist Kiviõli Vene Kooli algatatud iga-aastase tehnoloogiaüritusega, kus osalevad mitmed koolid Ida-Viru maakonnast. Tulenevalt viiruse levikuga seotud piirangutest oleme ürituse korraldamist mitmeid kordi edasi lükanud, sest üritusele tuleks kokku üle 30 noore erinevatest koolidest. Ettevalmistav kohtumine õnnestus korraldada käesoleva aasta 17. septembril.

Kuuest koolist said ettevalmistaval kohtumisel osaleda neli Ida-Virumaa kooli: Kiviõli Vene Kool, Kohtla-Järve Tammiku Põhikool, Jõhvi Vene Põhikool ja Kiviõli I Keskkool. Projekt on rahastatud programmi „Noortekohtumised“ raames Haridus- ja Noorteameti poolt.

Eelkohtumise raames osalejad – nii õpilased, kui juhendajad, tegid tutvust vektor- ja rastergraafikaga ning selle kasutamisvõimalustega modelleerimises. Selleks loodi AUTODESK TINKERCARD programmis kaust koos juhendmaterjalidega, mida iga osaleja saab igapäevases õppetöös edaspidi kasutada.

Samuti tehti tutvust Inkscape programmi kasutamisvõimalustega. Tegemist on vektorgraafika vabavaraga, mida saab kasutada nii kunstiliste kui tehnilise sisuga illustratsioonide loomiseks. Töö Inkscape programmiga oli eelduseks 3D disainide lõppviimistluse teostamiseks. Sealt edasi saab modelleeritud töö suunata 3D printerisse või lasertöötlusesse.

Järgnevalt asusid osalejad tegutsema 3D modelleerimisega. Enamus üritusel osalejatest said esmase kogemuse 3D tarkvara ja printeri kasutamise kohta. Kasutati TINKERCAD tasuta veebipõhist programmi. Kiviõli Vene Kooli varasem kogemus näitas, et TINKERCAD on õpilaste jaoks kõige käepärasem programm tööks 3D modelleerimisega. Distantsõppe perioodil kasutati sama programmi ja õpilased said esitatud ülesannete täitmisega väga hästi hakkama. Ettevalmistava kohtumise eesmärgiks oli modelleerida TINKERCAD programmis oma kooli ja TEHNOKOOLi üritust ühendav logo, mida saaks noortekohtumise raames SNAPMARKER 3in1 3D printeril valmistada.

Foto: Kooli arhiiv

Teiseks ülesandeks oli vabas vormis modelleerida 3D printimiseks võtmehoidja. 3D modelleerimine on esmakordsel teostamisel küllaltki keeruline ning ajanappuse tõttu võeti vastu otsus, et osalejad saavad pooliku töö lõpetada kodus või kohtumisel. Lõpetatud tööd sai SNAPMARKER 3D printeril valmis teha.

Eelkohtumisel teostatud tegevuste raames said osalejad teadmisi ja kogemusi TINKERCAD ja INKSCAPE programmide edaspidiseks kasutamiseks 3D modelleerimisel.

Eelkohtumisele järgneb noorte põhikohtumine. Algselt oli noortekohtumine planeeritud kolmepäevase üritusena Kiviõli Vene Koolis, kuid tulenevalt COVID-19 viiruse levikust, korraldatakse see veebisilla vahendusel.

Aleksander Ragni
TEHNOKOOLi projektijuht ja Kiviõli Vene Kooli tehnoloogia õpetaja

HARIDUS- JA NOORTEAMET

TASUB TEADA

Teemapäev „Mäng“

Ajas on haldusüksuse mõiste, vorm ja tunnetus muutunud ning, et väärtustada ajalugu ja põlvkondade üleseid traditsioone on Lüganuse kihelkonna esmamainimist iga viie aasta tagant suurejooneliselt tähistatud.

Traditsiooniliselt on kihelkonnapäeva korraldamine kandnud endas eri organisatsioonide, vabaühenduste, asutuste ja muude toredate isikute kaasamist kogu endisest Lüganuse kihelkonnast. Tänases ajahetkes räägime aga haldusüksusest „vald“ ning haldusreformist on möödas neli aastat. Paljud meist soovivad, et järgmistele põlvkondadele saaks rääkida tugevast ja üksmeelsest Lüganuse valla kogukonnast. Seega on aeg, tugevdada siitnurga ja sealtnurga valla elanike ning asutuste omavahelist suhtlust, mille kaudu kasvab ühtsem koostegemise ja -olemise tunne.

Talvel hoogu saanud viirusekulg ei lasknud valla erinurkades toimetavatel isetegevuslastel, kultuuriasutustel ja koostööpartneritel üritust väärikalt ette valmistada. Aga, et hoida alles ühistegemise ning -loomise vajadus ja rõõm, tegi Lüganuse vald valla allasutustele ettepaneku tähistada tänavust juubelihõngulist kihelkonnapäeva teises formaadis kui tavapäraselt traditsiooniks on olnud. Nii järgnebki nüüd Lüganuse külaseltside eestvedamisel toimunud suvisele peopäevale ülevallaline teemapäev „Mäng“, millele tähendusliku sisu annavad ja korraldavad tegevuse valla allasutused. Välja valitud teema seab esiplaanile traditsioonid, väärtused, oskused, sotsiaalse suhtluse ning annab võimaluse sidustada erinevaid siht- ja vanusegruppe oma asutuses, asutuste omavahelises koostöös, väiksemas kogukonna ringis või siis laiemalt üle valla. Selle päeva raames toimuvad mängulised tegevused ja ettevõtmised – mängitakse vanu ja uusi mänge, leiutatakse ise mänge mis on ühtmoodi meelelahutuslikud, aga oma ülesehituselt käsitlevad kas oma paikkonna või siis Lüganuse kihelkonna ajalugu. Lisaks leiab kavast eriformaadis mälumänge, lauldakse ja tantsitakse vanu laulu-ja tantsumänge. Korraldatakse näitusi. Tänaseks on Kiviõli raamatukogus juba avalikult üles seatud lauamängude teemaline näitus. Tegevusi saab olema eriilmelisi ja hulgi. Osad neist toimuvad kitsamas asutuse siseses pereringis aga leidub ka avalikke ettevõtmisi kuhu on oodatud kõik huvilised.

Teemapäeva lõplik kava saab kinnituse kohe novembrikuu alguses ning leiab kajastamist valla kodulehel https://www.lyganuse.ee/kalender, sotsiaalmeedias kui tavapäraste reklaamplakatite näol.

Kutsume Teid kõiki osalema, sest mäng on küll väikese inimese igapäevane töö, kuid täna vahendiks rääkimaks ajaloost ja vahend mille kaudu liita Lüganuse valla eriilmelisi kogukondi!

Riia Tallerman
Kultuuri- ja spordinõunik

Noortekeskuste seiresüsteem

Alates oktoobrist on Lüganuse valla noortekeskused ja -toad hakanud sisse töötama noortekeskuste logiraamatute süsteemi. Logiraamat on noortekeskuste elektrooniline seiresüsteem, mille abil on võimalik noortekeskustel koguda igapäevast statistikat. Logiraamatu süsteem loodi 2013. aastal Eesti ANK eestvedamisel koostöös Tartu Linnavalitsusega. 2021. aastal kasutab süsteemi ligi 200 noortekeskust ja seda arendatakse vastavalt noortekeskuste vajadustele.

Noortekeskuste isiklik statistika on nähtav salasõna kaudu, üleüldine statistika koondub Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusele. Logiraamatu mõte on, et kõik noortekeskused koguksid andmeid ühtemoodi ja seega oleksid andmed ka tõlgendatavad sarnaselt ning tulemuseks oleks tõenduspõhine statistika. Eraldi tuuakse välja avatud noorsootöö osa ja töö konkreetsete gruppidega nagu huvitegevus, tugigrupid, projektid, noorte sündmused jms. Mitme keskuse töös osalev noor siseneb igasse keskusesse sama kasutajana, registreerides ennast paari klikiga.

Iga noor saab logiraamatus endale kasutajanime ja noortekeskusesse sisenedes saab ise oma külastuse registreerida. Kuigi noor saab sama kasutajanimega osaleda kõigi logiraamatut kasutavate keskuste üritustel, näeb andmekaitse huvides tema isikuandmeid (täisnimi, vanus, sugu jne) ainult see keskus, mis teda haldab (reeglina keskus, kus noor esmakordselt registreerus). Kui noor ei soovi oma andmeid avaldada, siis teda süsteemi ei lisata. Alaealiste laste/noorte vanematele on võimalik teavitada süsteemi kaudu, et noor osaleb noortekeskuse tegevustes. Kui lapsevanem ei soovi, et tema alaealise lapse andmed on logiraamatus, saab noore andmed sealt ära kustutada. Iga keskus saab koguda infot vastavalt oma soovile.

Logiraamat annab võimaluse analüüsida, kui tihti ja millal noored noortekeskusi külastavad, millistes sündmustes ja projektides osalevad, kui palju on unikaalseid osalusi ja palju muud. Logiraamatust saadav statistika aitab nii noorsootöötajal kui ka kohalikul omavalitsusel noortekeskuse tööd paremini korraldada.

Iti-Jantra Metsamaa
haridusspetsialist

Õpetajate päev matka ja muusikaga

Õpetajate päeva tähistati sel aastal 1. oktoobril koos Lüganuse valla õpetajate ja noorsootöötajatega Uljaste järve ääres ühise matkaga. Selleks, et kõndimisele ka veidi sisu luua, olid matkal kaasas kohalik giid Raul Ivanov, kes pajatas Uljaste järvest ja ümberkaudsest ajaloost ning Kulno Malva, kes tutvustas ja mängis matka jooksul erinevaid pille.

Ilmataat kinkis korraldajatele ja osalejatele suurepärase ilma ning peale matka ootas kõiki soe toit ning mõnus seltskondlik olemine. Imeilus päikeseloojang pani päevale punkti, kuid juttu jätkus osalejatel kuni pimeda saabumiseni.

5. oktoobril tähistas iga kool õpetajate päeva vastavalt oma traditsioonidele. Õpetajatel on suur roll ja vastutus meie ühiskonnas ja eriti praegustel keerulistel aegadel, kuid samasugune on ka ühiskonna roll ja vastutus hoida oma õpetajaid. Riigil, omavalitsusel, lapsevanematel ja kogukonnal on kõigil oma osa selles, et õpetaja tunneks ennast oma tööd tehes hästi. Aitäh teile, õpetajad!

Iti-Jantra Metsamaa
haridusspetsisalist

Abiturientide pimevõrkpallivõistkond. Fotod: Melani Lindeberg

Päev kooli juhtkonna kingades

Õpetajate päev on Eesti koolides traditsiooniks olnud juba pikka aega ning meie Kiviõli 1. Keskkoolis hoiame seda samuti igal aastal au sees. Me peame silmas oma päevakangelasi, õpetajaid, kellele abiturientidest koosnev kooli juhtkond korraldab veidi erilisema päeva ning õpetajate tunde annavad samuti abituriendid ja õpilased gümnaasiumiastmest. Sellest erakorralisest päevast saab osa iga koolijüts, gümnasist ja õpetaja ning meie, abiturientide, ülesanne oli ka sel aastal teha see meeldejäävaks kogu kooliperele.

5. oktoobril sain astuda meie kooli huvijuhi kingadesse ning korraldada see päev üheskoos direktori (Loore Vau) ja õppealajuhatajaga (Jarek Uustal). Minu konkreetseteks ülesanneteks olid koolipäeva alustava aktuse korraldamine ning ka osaliselt õpetajatele tegevuste läbiviimine. Ja kuigi ma olin olnud asendusõpetaja rollis ka kahel eelneval aastal, andis see päev huvijuhi rollis mulle juurde palju uut õpetaja- ja koolitöötajatarkust!

Kuna ma pean ennast suureks tähenduse otsijaks ning mõtestajaks, võiksin ma iga läbiviidud tegevuse ning kogemuse juurest leida mõne uue tarkuse või oskuse. Alustades näiteks aktusekavasse esinejate paigutamisega ning lõpetades ühise tagasisidestamise läbiviimisega kuuekümnest inimesest koosnevale seltskonnale. Kõige enam avas mu silmi sel päeval õpetajatega koosolemise juures nende meeskonnatöö jälgimine, mille puhul avastasin, et nad polegi õpilastest niivõrd erinevad – ka nende seas on neid, kes võtavad aktiivsemalt osa ning neid, kes näevad mõnes tegevuses rohkem väärtust kui teised. Viisime läbi ka selliseid tegevusi, mille eesmärgiks oli enda kui õpetaja töö ja rolli mõtestamine. Nende ülesannete käigus sain ka ise aimu sellest, miks meie õpetajad üldse on õpetajad ning millised on nende väärtused ja hoiakud selles rollis – need teadmised on eelkõige olulised neile endale, kuid ka kogu kollektiiv ja õpilased õpivad tänu nendele end ümbritsevaid inimesi paremini tundma ning usaldama.

See päev andis kogu meie juhtkonnale veidi rohkem ettekujutust koolitöötaja ning õpetaja igapäevatööst ja kui palju vaeva kulub ühe kooli toimimiseks. Me saime õppida ka üksteise rollide pealt ning mõista, kuidas tõhusalt lahendada päeva jooksul ettetulevaid küsimusi nii asendusõpetajate ootamatu haigestumise kui ka kõhuvaluga õpilase osas. Ning ei tulnud ette midagi, millega meie meeskond (õpetajate abiga) poleks toime tulnud. Seega võib tänavuse õpetajate päeva lugeda õnnestunuks ning tundub, et ka õpetajad ise on meiega ühel meelel:

"Aitäh! Tundsin ennast täna väärtustatud ja hoituna. Ma olen õpetajana ääretult uhke teie üle."

"Tänan teid, armsad abituriendid, imelise päeva eest! Nii metoodiline kui ka põnev on see olnud! Ma ei mäleta, millal viimati tundsin ennast nii mõnusalt-muhedalt rahul olnuna.".

On oluline mainida, et meie korraldada oli vaid üks koolipäev, kuid õpetajate jaoks on see igapäevatöö. Tänu sellele kogemusele oskame me aga kindlasti nende valmidust igaks päevaks veel enam väärtustada ja näha selles tänuväärt panust meie harimisele.

Melani Lindeberg
Kiviõli 1. Keskkooli abiturient

Eneseanalüüsi kokkuvõtete kuulamine.

Oma töö ja rolli mõtestamine.

Õpetajate päev Maidla koolis

5. oktoobril oli Maidla koolis traditsiooniline õpetajate päev. Tunde andsid IX klassi õpilased. Pärast tunde palusin asendusõpetajatelt tagasisidet, et nad kirjeldaksid seda päeva.

Küsimus oli kõigile üks: „Milliseid emotsioone said õpetaja rollis olles?"

Vastused olid järgmised:

„Õpetajate päev on alati tore. Sel aastal sain olla õpetaja. Töö sujus hästi ja lapsed oli väga vastutustundlikud. End selles ametis tulevikus ei näe. Kui, siis ainult ülikoolis ja täiskasvanud inimestega. Kõige keerulisem oli kindlasti tähelepanu köitmine. Töö ei olnud üldiselt raske ja ma ei mõista, miks õpetajad palga pärast vinguvad."

„Õpetaja on väga raske olla, kuna sind kutsuvad korraga mitu õpilast. Teisest küljest oli vahva, sest tuli tunne, et sa läksid tagasi minevikku ja lapsed käitusid samuti, nagu sina lapsena. Mulle lapsed meeldivad ja mina meeldin lastele. Ma tahaksin tulevikus olla kas kehalise kasvatuse, kunstiõpetuse või käsitööõpetaja – võibolla isegi vene keele õpetaja."

„Väsimus. Lapsi oli palju ning nendega oli raske ühele arvamusele jõuda. Neid ülesannetega aidata on kerge."

„Õpetajate päeval oli õpetaja rollis olla hoopis teistsugune, huvitav kogemus. Väärtustan õpetaja ametit igal juhul rohkem kui varem. Sain aru, et tegelikult on õpetaja amet palju keerulisem, kui paistab. Tuli isegi mõte, et võibolla oleks see töö täpselt see, mida ma tulevikus teha tahaksin."

„Õpetaja ei ole lihtne olla. Näiteks mina olin loodusõpetuse ja matemaatikaõpetaja. Raskus oli selles, et ma ei oska väga selgitada. Sama on ka füüsikas. Aga seekord olid matemaatikatunnid lihtsad, sest ma teadsin, kuidas selgitada. Vanemate klassidega oli lihtsam, kui algklassidega."

„Oli tore, vahelduseks õppimisele, ka teisi õpetada. Vanematele klassidele oli lihtsam tunde anda. Tulevikus pigem ise õpetajaks ei kipu."

„Mina olin õpetaja Karmen. Tegelesin peamiselt 2. klassi õpilastega. Kuna eelmisest aastast oli (õpetamiskogemuse – *autor*) põhi all, oli sel aastal lihtsam. Lapsed käitusid korralikult. Eesti keele tunni ajal oli mul tunne, et kõik sujus väga hästi, sest kõik suutsid järge pidada. Me õppisime isegi uut teemat ja lugesime õpikust teksti. Tol hetkel tundsin, et olengi päriselt õpetaja ja sain millegi väga heaga hakkama."

„Viisin läbi algklasside liiklustundi. Nooremate klassidega oli lihtne, aga vanemate klassidega oli palju keerulisem. Põhjus oli selles, et ma olin vanemate klasside õpilastest ainult veidi vanem ja neid oli palju keerulisem ohjeldada. Selle peale ütlen, et „müts maha" õpetajate ees, kes suudavad nooremaid lapsi vaos hoida."

Intervjueeris Kadrin Uustallo

Lüganuse kooli õpilased õpivad sellel õppeaastal füüsikat TÜ teaduskooli juhendamisel

Õpikojad on koolis toimuv laboritundide programm, kus 7.-9. klasside õpilased saavad teha füüsika-, keemia- ja bioloogiakatseid. Õpikojad aitavad rikastada õppekava ja tugevdada kooli võimekust reaal- ja loodusteadustes.

Sellel õppeaastal õpetab Tartu Ülikooli füüsikadoktor Kaido Reivelt Lüganuse koolis 8. ja 9. klassile füüsikat.

Füüsika õpikoda põhikoolile järgib riiklikku põhikooli füüsika õppekava, kattes mehaanika (2 kohtumist), valgusõpetuse (2 kohtumist), elektriõpetuse (2 kohtumist) ja soojusõpetuse (1 kohtumine) teemasid. Kasutatakse kvaliteetseid õppevahendeid, millega käivad kaasas elektroonilised tööjuhendid. Õppetöö toimub oktoobrist maini kord kuus ja iga kohtumine kestab kolm tundi.

Esimene õppepäev toimus 6. oktoobril. Projekti oli kavas kaasata ka Maidla kooli õpilased, kuid koroonapuhangu tõttu seda seekord teha ei saanud.

Esimese õpikoja teemaks oli valgusõpetus. Kolme tunni vältel, tegid õpilased erinevaid katseid, mille käigus said teada, kuidas toimib valgus. Läbi tegevuse õppimine oli nii huvitav ja kaasahaarav, et kolm tundi möödus märkamatult. Õpitoast lahkudes tõdeti, et füüsika võib ka huvitav olla ning kuuldes, et ees on ootamas veel kuus töötuba, läksid nii mõnegi õpilase silmad särama. Kuna meie koolis õpib ka võõrkeelseid õpilasi, otsustas lektor töötoa läbi viia inglise keeles – nii et lisaks füüsikateadmistele said õpilased ka inglise keele praktikat. Selle suurepärase projekti lõpus saavad töötubades osalenud õpilased Tartu Ülikooli teaduskooli tunnistuse.

Ka füüsika võib olla huvitav. Fotod: Kaili Kivi

Füüsika õpituba.

Kaili Kivi
Ettevõtliku Kooli koordinaator

Lapsed meisterdasid putukaid

Õnnetriinud meisterdasid Rakvere teatris etenduva „Lepatriinude jõulud" tarbeks paraja portsu fantaasiaputukaid. Iga putukas on hoolega voolitud ning lapse käe läbi on nendesse pandud särtsakat energiat. Peenikesed ja pontsakad, edevad ja tagasihoidlikumad, sabaga ja sabata, sarvedega ja kõrvadega, suurte silmadega, lühikeste jalgade ja pikkade kätega – igaüks isemoodi. Täpselt nii nagu lapsed, on ka kõik putukad omamoodi unikaalsed ja imelised. Makaronidest ükssarvikud ja putuk-dinosaurused. Fantaasia on piiritu ja meie laseme sellel lennata! Laste ideed, mõtted, sõnakõlksud – kõigest saab kinni võtta ning muuta iga päev ja tegevus õpetlikuks, huvitavaks ning meeldejäävaks. Õnneputukad alustavad peagi teekonda teatrimajja ning Õnnetriinud jätkavad ikka uute põnevate ideede leidmist ja teostamist!

Fantaasiaputukad. Foto: rühma arhiiv

Gerli ja Tiia,
Maidla Kooli lasteasutus,
Õnnetriinude rühma õpetajad

Maailmakoristuspäev

20. septembril lõid Kiviõli I Keskkool ja Kiviõli Vene kool seljad kokku ning ühiselt koristati maailmakoristuspäeva raames Kiviõli linna. Kampaania eesmärk juhtida tähelepanu väikesele prügile - plastikule, mürgistele suitsukonidele, mis salakavalalt reostavad meie elukeskkonda.

Koolid osalevad õpilastega maailmakoristuspäeval, sest see on osa keskkonnaharidusest. Kahjuks täiskasvanud inimeste harjumusi ja keskkonnateadlikust on raske mõjutada ja muuta, harjumusel on suur jõud, kinnitavad ka teadlased. Paraku peavad tulevikus lapsed rohkem vaeva nägema, et elukeskkond oleks elamisväärne, ja tegelikult hoolitsevad selle eest noored juba täna.

Koristamise raames kogusime 30-minutilise jooksul kokku 900 liitrit prügi, mis ei olnud ainult väike praht. Lisaks suitsukonidele ja väikesele plastikprügile leiti muudki ja ega sedagi maha jäetud. Suitsukonisid koguti poole tunni jooksul 5 liitri, ühe keskmise ämbri jagu.

Kui inimesed sorteeriksid ja taaskasutaksid prügi, säästaksime loodust. Loodus ei ole midagi sellist, mis eksisteerib selleks, et inimesed seda lõputult võiksid tarbida ja kahjustada. Inimesed vajavad elamiseks loodust ja seepärast, peame meie hoidma loodust väga hoolega. Maailmakoristajate nimel palume, et iga inimene paneks prügi selleks ettenähtud kohta. Hoiame lootust, et kõik inimesed hoolivad loodusest!

Helena Paist
KIK huvijuht

Millise keskkonna pärandame oma lastele?! Fotod: KIK arhiiv

Panime prügile ratta alla.

Maidla Kool digikiirendab oma kooli

25. augustil toimus Maidla koolis DigiKiirendi arenguprogrammi avaüritus. Programm arendab õpetajate digipädevust ning aitab juurutada uut õpikäsitlust ja -meetodeid õppetöösse. Õpetajate suurenenud digipädevused toetavad seejärel aga õpilaste digipädevuse arenemist, tehnoloogia kasutamine muutub eesmärgipärasemaks, vahendite kasutamine teadlikumaks. Koolitustel saadud teadmised ning kogemused toetavad õppimist ning õpetamist.

Kooli õpetajatega liitus Harno koolitaja ja haridustehnoloog Anne Rosenberg, et pakkuda õpetajatele digiõppe läbiviimiseks nõustamisi ja koolitusi. Aktiivne koolitusperiood kestab kaks kuud ja selles osalevad kõik õpetajad. Toimumas on mitu pikemat koolitust ning hulk kiiremaid kohtumisi nii koolis kohapeal kui üle interneti.

Lisaks õpetajatele toimub ka Digijuhi koolitus, kus osaleb koolijuht, arendusjuht ja „digitugev“ õpetaja Karmen.

Programmis osaleb sel aastal viis kooli, digikiirendamisest saab lugeda https://digipadevus.ee/kogumik/

Digikiirendi programmist https://harno.ee/digikiirendi

Evely Press
arendusjuht

Foto: KIK

Riigikaitselaager 2021

20.-21. septembril toimus Viru Jalaväepataljoni Jõhvi linnakus riigikaitselaager, millest võtsid osa õpilased Ida-Virumaa gümnaasiumitest. Kokku osales laagris ligikaudu 400 noort. Riigikaitselaagri eesmärk on rakendada riigikaitse kursuse jooksul omandatud teoreetilisi teadmisi ning anda ülevaade ajateenistuse olemusest.

Laagris osales ka Kiviõli 1. Keskkoolist 12 õpilast. Kaks laagripäeva olid tihedalt tegevustega täidetud — õppisime rivistunult marssima, kaevikut kaevama, kaardi järgi orienteeruma, relvast laskma (range järelevalve all) ning tutvusime ka ajateenija lahingvarustusega.

Laagrilisena meeldis mulle kui organiseeritult laagri tegevuskava oli läbimõeldud. Samuti oli tore riigikaitse kursusel õpitut praktiliselt ära kasutada.

Loore Vau
Kiviõli 1. Keskkooli abiturient

Üleeuroopaline spordipäev pani liikuma

23.- 30. september toimus seitsmendat korda üleeuroopaline spordinädal.

Spordinädalal, kus Eestis liikus kokku 204 323 inimest, osalesid ka Sonda Kooli õpilased ja lasteaiarühm „Puravikud“. Võtsime plaani sügise algust tähistava matka „Tere, sügis!“, sügisese spordipäeva ning Loodusaardejahi. Kuna sel õppeaastal on puravikud pisikesed, siis otsustasime esimesed tegevused läbi viia eraldi, kuid lõpetada spordinädala ühiselt.

Esimesel päeval alustasime pudruhommikuga, et matkaks jõudu saada. Seejärel suundusime põlevkivikarjääri. Kool ja lasteaed matkasid eraldi. Karjääris oli põnev. Leidsime erinevaid kivistisi, uurisime loomajälgi ja seiklesime erineval pinnasel. Nägime ära ka karujäljed. Pärast tegime ülihuvitavatest kivistiseleidudest näituse. Ka lastead matkas karjäärini, peatudes einestamiseks heinapallide juures ning kohtus tagasiteel karvase röövikuga. Kõik osalejad said spordinädala seljakoti koos väikeste üllatustega.

Lasteaed sügismatkal. Fotod: Merle Poll, Kaie Leis

27. septembril toimus kooli spordipäev. Meil on mõnusalt suur staadion, kus oli lust spordida. Võistlusaladeks olid plastpudeli kaugusvise, kaugushüpe, 50 m jooks ja võistkondlik prügikotijooks. Puravike spordipäev toimus päev hiljem, 28. septembril. Ka nemad viskasid plastpudelit, hüppasid kaugust ning üheskoos suutsid väikesed mudilased terve staadioniringi joosta.

Nädala võttis kokku loodusaardejaht. Sel õppeaastal proovime tegevused siduda loodushoiu, taaskasutuse ja keskkonnaga. Nii olidki aardejahi vahenditeks papist munakarbid, kuhu pidi juhendi järgi leidma kümme erinevat loodusaaret. Iga suur koolilaps sai omale väikese lasteaiasõbra ja väikestes gruppides otsiti aardeid raamatukogu pargist. Loomulikult lõpetas spordinädala autasustamine diplomi ja magusa suutäiega.

Liikumine on lahe!

Silva Põld
Merle Poll

Spordipäev.

Aardejaht.

Karjääris seiklemas.

Sügisene spordipäev

23. – 30. septembril toimus juba seitsmendat korda spordinädal, kus Eesti Olümpiakomitee ja Ühendus Sport Kõigile kutsuvad inimesi end liigutama ja valima tervislikku eluviisi.

Lüganuse Kool on osalenud liikumisnädala üritusel juba mitmeid kordi ning otsustasime kollektiivselt sportida ka sel aastal. Varasemalt oleme kõndinud Aidu karjääri matkaradadel, käinud Lüganuse lähiümbruses, korraldanud ülekoolilisi spordipäevi, aga seekord toimus liikumispäev kauni Uljaste järve ääres.

Matkamise ühendasime nutika digilahendusega. Õpilased liikusid koos nutitelefoniga, kasutades avastusraja platvormi võimalusi ning lahendasid ülesandeid, mis hõlmasid loodus- ja spordivaldkonda ning puudutasid ka silmaringi.

Ilm oli sporti soosiv ja päev igati kordaläinud. Sai aktiivselt liikuda, imetleda ilusat männimetsa ja tuli tõdeda, et nutitelefoni võib näppida ka üsna kiirelt liikudes. Kingituseks olid ürituse korraldateja poolt kõigile osalejatele meened.

Piret Kallin
Lüganuse Kooli huvijuht

Ilm ilus, naeratus näol ja jalg kerge. Foto: Piret Kallin

Hooaeg 2021 oli jalgpalliklubi Irbis jaoks üliedukas

Meeskonnad U-9, U-10, U-11 ja U-16 näitasid väga head tulemust. U-16 poisid said Eesti meistrivõistlustel teise koha. Kokku toimus 46 mängu, nendest 4-kaotust, 2-viiki ja 40-võitu. Hooaeg lõppes positiivsel noodil, kõikide vanusegruppide lapsed U-9, U-10, U-11 ja U-16 said klubi poolt meeldejäävaid auhindu.

Lapsed juba treenivad jõudsalt edasi ja valmistuvad ette uuteks mängudeks. Uus staadion annab paremad võimalused treenimiseks, nüüd saame ise korraldada nii riigisiseseid kui ka rahvusvahelisi turniire. Täname treenereid, lapsevanemaid, Kiviõli Keemiatööstust, Lüganuse Vallavalitsust ja kõiki, kes olid seotud selle eduga!

FC Irbis

Kiviõli uuel staadionil selgusid esimesed rekordiomanikud

Uus Kiviõli linna kergejõustiku- ja jalgpallistaadion sai sisse õnnistatud ning staadion leidis esimesed kergejõustiku võistlusalade rekordiomanikud. Kokku üheteistkümnes võistlusklassis osales 38 usinat ja teotahtelist spordihuvilist. Noorimad neist kolmeaastased ja vanim 81-aastane proua. Ametlikud rekordid võideldi välja neljal võistlusalal: 100 m ja 400 m jooksudistantsidel, kuulitõukes ning kaugushüppes. Võistluse eripäraks oli formaat, kus võisteldi individuaalselt parima soorituse nimel ning soovi korral oli ürituse jooksul võimalik oma tulemust parandada nii kaua kui jaksu oli. Protokolli fikseeriti nendest parim aeg.

Staadioni kõige-kõigemad rekordid kuuluvad Tanel Laudmale: 100 m ajaga 0:00:13,42; 400 m ajaga 0:01:05,71 ning kaugushüppe tulemusega 5,25. Staadioni parim kuulitõuke tulemuse 10,20 sai kirja Andero Eiche. Kõige tulemuslikum sportlane oli naiste vanusegrupis 40+ Kaja Jõemets, kes vormistas kõik neli võistlusala rekordit oma nimele.

Olgu välja toodud kõikide võistlusklasside võitjad:

100 m rekordiomanikud: Evelin Eskel, Robert Eskel, Andres Kiisel, Eliza Kiskonen, Tanel Laudma, Kaja Jõemets, Andrea Eiche.

400 m rekordiomanikud: Marleen Korka, Robert Eskel, Andres Kiisel, Eliza Kiskonen, Tanel Laudma, Kaja Jõemets, Vadim Aboljanin.

Kaugushüpe: Evelin Eskel, Robert Eskel, Andres Kiisel, Katri Haugas, Tanel Laudma, Kaja Jõemets, Andrea Eiche.

Kuulitõuge: Evelin Eskel, Demid Zinovjev, Katri Haugas, Andero Eiche, Kaja Jõemets, Andrea Eiche.

Täpsed võistlusklasside ja igaühe isiklikud rekorditulemused on leitavad Lüganuse valla kodulehelt www.lyganuse.ee/spordiuritused.

LVL

Kiviõli Poksiklubi uudised

24.-26. septembrini toimusid Narvas Eesti poksi meistrivõistlused vanuseklassides U-15, U-17. Kiviõli poksiklubi esindas vanusekategoorias U-15 Elizabeth Kiškel. Viimases võistluses maadles Elizabeth Kalevi võitlejaga. Tulemusega 5-0 võitis Kiviõli poksija vääriliselt esikoha ja seega ka kuldmedali.

1.-3. oktoobrini toimusid Eesti poksi meistrivõistlused vanuseklassides U-19, U-40. Meie klubi esindasid kolm võitlejat: Alex Ivanov U-19, Diana Gorishnaya U-40 ja Daniil Trofimov U-40. Kiviõli poksijad näitasid end hiilgavalt ja tõestasid end klubi jaoks uues kategoorias – eliit U- 40:

Alex Ivanov U-19 - esikoht (kuld);

Diana Gorišnaja U-40 - esimene koht (kuld);

Danil Trofimov U-40 - teine koht (hõbe).

Tänan kõiki sportlasi ja soovin neile edu edasisteks võistlusteks.

Tegelege poksiga ja olete alati võimelised ennast kaitsma.

Vladimir Tšurkin
Treener

Foto: poksiklubi arhiiv

Püha Katariinast kodustatud Kadriks: kuidas muuta kadripäev pikalt meeldejäävaks?

Mitte ühegi kadripäeva tähistava rahvakombestik pole säilinud nii rikkalikuna kui meil, eestimaalastel. Ometi on juba vaid napi 100 aasta jooksul see vana ja väärikas tähtpäev oma endise elujõu kaotanud. Kadrisandid on aastatega oluliselt noorenenud, sandiperedes kohtab üha harvem värvikaid tegelaskujusid. Arhailiste õnnistamis- ja tänamislaulude asemel kostuvad tubades lihtsad lastelaulukesed ning mahlakad täiskasvanute naljad on sootuks oma koha kaotanud.

Kadripäeva tähistamise komme on seotud uskumusega esivanemate hingede tagasipöördumisest meie sekka. Päevaga seotud iidne pärimus ei ole tänapäevani kahjuks säilinud. Võime vaid oletada, et kunagi võis olla see seotud naisterahvaste üleminekuriitusega, et tähistada tütarlapseeast täisikka jõudmist. Alles hiljem segunes see 4. sajandil märtrisurma surnud püha Aleksandria Katariina austamisega, mis eestlaste suus koduselt Kadriks muutus. Lihtsa talurahva jaoks tähendas kadripäev naistepüha, mil tehti algust tubaste töödega.

PÄEVASED JA ÕHTUSED KADRID

Lammaste kaitsja Katariina mälestuspäev oli tuntud ka lambapäevana, sest päevasel ajal käidi uste taga määgimas, et pererahvale karjaõnne kindlustada. Määgijateks olid pigem lapsed ja naised, vähem mehed.

Lääne-Eestis käisid päevasel ajal kadriks vanemad ning vaesemad tagasihoidlikult maskeeritud naised, kelle jaoks olid kogutud annid hädavajalikud elus püsimiseks. Seepärast eelistasid nad sandis käia üksi ning kasutasid saadud toitu, villa ja lina vaid enda tarbeks.

Õhtustel sanditajatel olid juba suurejoonelisemad plaanid – ande koguti ühise suure kadripeo tarbeks. Mõnel pool kujutas pidu suurt simmanit, teisal aga mängiti maha 60-70 osalejaga pulmapidu, mis võis kesta päevi. Seepärast poetati kadrisantide annikotti just neid pühadetoite, mida ühisele peolauale sünniks panna: lambaliha, kukki-kanu, käkke, ube-herneid, pähkleid, karaskit, leiba, õlut. Järelpidudest võtsid osa ka need, kes ise sanditamas ei käinud, kuid panustasid sellevõrra usinamalt pidulaua sättimisse ja toidu valmistamisse.

ISE TEHTUD, HÄSTI TEHTUD!

Kadripäev nagu paljud teisedki rahvakalendri tähtpäevad on olnud alati kogukonna läbikäimise ja lõõgastumise seisukohalt oluline. Kadrisantide poolt toodavast karjaõnnest on meie põlvkonnas siiani tõelist puudust tundnud vaid vähesed. Tänastes oludes aga tajume, et piirangutevabad karjakesi koosolemised ongi üks suur karjaõnn. Vajame elusolemiseks ükstei-se lähedust ja head seltskonda.

Eesti Folkloorinõukogu ärgitab juba neljandat aastat üle-eestilise „Hakkame santima!“ aktsiooniga mardi- ning kadripäeva tähistama ning seda just perekeskselt või täiskasvanute seas. Et kadripäev mööduks tänavu nii tormiliselt, et seda oleks veel takkajärele kogu aasta põhjust mäletada, tuleb selleks juba varakult ettevalmistusi teha. Septembrist novembrini toimuvad Eesti eri paikades koolitused, mis ka täiskasvanute silmad särama löövad.

Kui eelnevatel aastatel on Ida-Virumaal toimunud eestikeelsed koolitused nii õpetajatele kui kogukonnale, siis sel aastal soovime tutvustada sanditamiskombestikku venekeelsele elanikkonnale. Kadripäeva kombestiku koolitus vene keeles toimub 11. novembril kell 14.00 Narvas Kultuurimajas Rugodiv, koolituse hind 15 eurot. Koolitusel antakse ülevaate kadripäeva ajaloolisest kujunemisest, kombestikust, kadripere maskeerimisvõimalustest ning muidugi lauludest ja naljadest. Tutvutakse erinevate andmebaaside ja allikatega ning proovitakse sanditamine ka omal nahal ära. Koolituse viib läbi Einike Sooväli - hariduselt näitleja, Eesti Vabaõhumuuseumi lõimumis- ja sotsiaalsete programmide juht. Registreerimiseks venekeelsele koolitusele saada palun e-kiri aadressil mariskriisa18@gmail.com

Kes soovib saada täpsemat infot sanditamise tavadest, lauludest või maskeerimisest kui ka koolitustest, mis toimuvad teistes maakondades, leiad väärt nõu “Hakkame santima!” kodulehelt aadressil hakkamesantima.ee.

Maris Kriisa
Hakkame santima!
Ida-Virumaa kuraator

Johannes Kangro 100

Foto: erakogu

Oktoobrikuu 10. päeval tähistasime JOHANNES KANGRO (pildil) 100. sünniaastapäeva Maidla rahvamajas ja avasime tema tööde näituse. Selle auväärse sündmuse puhul süütasime küünla ja oli kaetud külaliste vastuvõtuks kohvilaud, akordionimuusikaga lõi meeleolu Tiit Aruvee. Sünniaastapäeva puhul jutustas kultuurikeskuse juhataja kt Virje Härmi Johannes Kangro eluloost ja tema saavutustest. Vaadati filme ja kuulati lindistust, mille säilitamise eest on kandnud hoolt Johannes Kangro poeg Ants Kangro. Külalised meenutasid aegu, kui Johannesega koos tehti tööd, käidi võistlustel, laagris, tehti nalja, korraldati vahvaid sündmusi. Suured tänud Ants Kangrole koostöö eest, pillimees Tiidule ja külalistele.

Virje Härm
Lüganuse Kultuurikeskus

JOHANNES KANGRO ELULUGU:

10. oktoobril möödus 100 aastat mehe sünnist, kelle panus Lüganuse kihelkonna kultuurilukku, spordiellu, kodu-uurimisse ja ajaloolise mälu taastamisse on hindamatu – see on Johannes Kangro (10. X 1921 – 12. XI 1998).

Johannes Kangro esivanemad olid Lüganuse kihelkonna põliselanikud, pärit Sala külast Erra mõisast. Siin sai perekond 1835. aastal Kangro (algselt Kangru) nime. Ent hiljem liikus osa suguvõsast Maidla mõisa maadele ning Jüri Kangro poeg Johannes sündis 1921. aastal juba Aidu-Liiva külas. Õppinud nii Aidu ja Maidla algkoolis kui kuulsas Lüganuse täienduskoolis Erra-Liival, asus Johannes tööle isatalus ning valiti aktiivse noorukina 1939. aastal Savala noorteühingu esimeheks. Paraku katkestasid selle tegevuse Nõukogude okupatsioon ja peatselt puhkenud sõda, millest Johannes Kangro samuti osa võttis – suvel 1941 koos kodukandi Maidla metsavendadega, seejärel Omakaitses ja piirikaitserügemendis, lõpuks Eesti Leegionis (20. relva-SS diviisis), kus tegi läbi nii Sinimägede lahingu kui Tšehhi põrgu. Sõjamehetee eest tuli maksta sunnitööga Vorkuta vangilaagri söekaevanduses, kust Kangro vabanes õnneks juba 1946.

Järgnes pikaaegne ühiskondlik tegevus kodukandis – nii Maidla kui Kiviõli spordielu organisaatorina, spordiühingus „Jõud“, Kiviõli kunstiringi juhendajana (üks tema õpilastest seal oli Ülle Meister), Maidla laste suvelaagrite korraldajana. Tema kunstnikukäe alt tuli lugematul hulgal plakateid, õnnitlus- ja tänukaarte, vimpleid ja medaleid, aga samuti haruldasi raamatueksliibriseid. Samal ajal tuli mitmekülgsel ja hõivatud mehel selle kõige kõrval leiba teenida Maidla Kingissepa kolhoosi raamatupidajana.

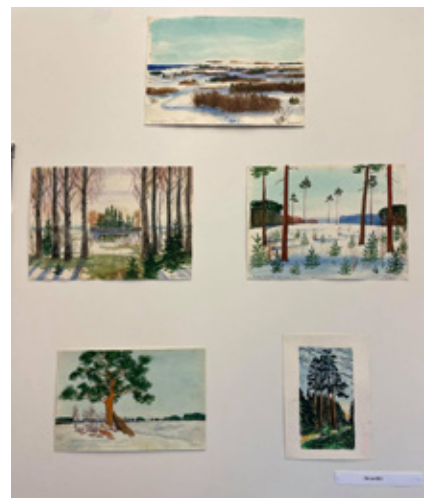

Ajapikku pälvis Johannes Kangro huvi üha enam kodupaiga mineviku uurimine ja talletamine, sellest sai tema suur kirg. 1961. aastast hakkas Kohtla-Järve rajoonilehes ilmuma tema toimetatud rubriik „Koduradadel“, kus põhiliselt kirjutas Kangro ise – mitte ainult Lüganuse-kandi, vaid terve Ida-Virumaa (toona küll rajooni) ajaloo unustatud lehekülgedest, arheoloogia- ja kultuurimälestistest, paljust muust. See oli aastakümneid kestnud erakordselt tänuväärne töö paikkonna mälu hoidmisel – ja tegelikult päästmisel. Samuti tegi ta kaastööd Eesti Rahva Muuseumile, Eesti Kirjandusmuuseumile, Eesti Põllumajandusmuuseumile, Eesti Spordimuuseumile. Tema nimi ei vajanud neis ringkondades tutvustamist. Uue vabaduse koidikul oli Johannes Kangro üks Eesti Muinsuskaitse Seltsi asutajatest 1987. aastal ning hävinud Aidu-Liiva ja Aidu-Nõmme külade kokkutuleku korraldajatest 1988. aasta sinimustvalgel suvel. Kui lähenes paljude siitkandi külade esmamainimise 750. aastapäev, kirjutas ta sellest palju nii maakonnalehes kui mujal, ning oli 1991. aasta suvel üks Maidla valla vanimate külade ja koolide mälestuskivide paigaldamise eestvedajatest. Rängad haigused nõudsid oma, Johannes Kangro aeg jõudis lõpule 12. novembril 1998. Ta puhkab Lüganuse kalmistul, ent tema pärand elab edasi – kasvõi selles, et täna me teame ja mäletame oma kodupaiga minevikku, kõneleme sellest uhkuse ja väärikusega, mis aastakümnete eest ei olnud sugugi enesestmõistetav.

Tema arvukad ja mahukad käsikirjalised, osalt ka publitseeritud uurimused Lüganuse, iseäranis aga Maidla- ja Aidu-kandi ajaloost on täna hoiul ta poja Ants Kangro valduses.

Egon Mets

Igale asjale on määratud aeg ja aeg on igal tegevusel taeva all

Armas Lüganuse valla rahvas! Nagu selle artikli pealkirigi ütleb, on igal algusel ka ükskord lõpp ning vähemalt meie ajalikus maailmas toob iga lõpp kaasa mingi uue alguse. Kirjutan seda mõtisklust täpselt kakskümmend päeva enne oma ameti mahapanemist Lüganuse Ristija Johannese kirikus. Küllap see kõlab väga lõpliku tooniga, aga nii nagu kirikus tihtilugu erinevad asjad ja tegevused tavalistest maailma asjadest, nii on see ka ühe koguduse teenimise lõpetamisega. Kui tavaliselt üks inimene siirdub pensionile, siis on ta kujundlikult teinud lõpparve ka selle eriala ja töökohaga. Vaimulikud siirduvad tavaliselt mitte pensionile, vaid emerituuri, mis tähendab seda, et tema teenistus Looja ja inimeste ees jätkub kuni tema maise matka lõpuni. Sellepärast kinnitangi kõigile, kellele see peaks korda minema, et olen jätkuvalt kõigi vaimuliku õigustega Lüganuse koguduse käsutuses, nii selle liikmena kui ka vajadusel vaimulikuna, ehkki koguduse juhi ja karjasena jätkab uus inimene.

Paljud on küsinud, et miks, kas juhtus midagi. Ega alati peagi midagi nähtavat juhtuma. Lõpetasin ka oma ooperilaulja karjääri tippvormis olles, sest ei pea ju ootama seda aega, kui enam ei suuda oma tööd hästi teha ja lahkuda tuleb sunniviisiliselt. Küllap tundsin, et pärast peaaegu kaheksat aastat teenimist ning kiriku remondi valmimist, vajaksid nii kogudus kui ka kogukond mingisugust uut energiat ja lähenemist, et see kauniks saanud kirikuhoone saaks täidetud mitte ainult turistidega, vaid meie oma kogukonna rahvaga, nii vanade kui ka noorega. Üle pika aja tekkis võimalus Lüganuse kirikul ja kogudusel saada õpetaja oma põlise kogukonna liikmete hulgast. Ulvar Kullerkupp on see mees, kelle pikaajalised õpingud hakkavad lõpusirgele saama ning pärast õpetaja August Eerot, kelle teenimise lõpuaastaks on kroonikates märgitud 1949, saab Lüganuse kihelkonnakirik endale taas pastori omade hulgast.

Armas Lüganuse valla rahvas! Tänan teid kõiki selle aja eest, mil oleme saanud koos olla nii rõõmsatel kui ka kurvematel hetkedel, jagada omavahel kõike seda, mis teeb meie elu mõtestatuks ja meid kõiki üksteisele vajalikeks. Ikka edasi ja alati koos meie Looja ja Tema abi ning armuga!

Tõnis Tamm
Lüganuse diakon emeeritus

Kaitseliit ja Maidla noortekeskus otsivad Sind

VABATAHTLIK NOORTEJUHT

Maidla noored on juba mõnda aega igatsenud üht rõõmsameelset ja entusiastlikku noortejuhti, kes oleks valmis oma aega panustama ja neile erinevaid eluks vajalikke oskusi õpetama!

KUI SA OLED...

...vähemalt 18-aastane ning teotahteline, tubli ja noortemeelne, siis me otsime Sind! Vabatahtlikke noortejuhte koolitatakse Kaitseliidu Koolis ja kohalikes malevates. Koolitused, laagrid, matkad ning muud üritused on vabatahtlikule noortejuhile tasuta!

NOORTEJUHI ÜLESANNE ON...

...luua noortele tingimused, mis toetavad noorte isiklikku arengut, sotsialiseerumist ja kujunemist ühiskonna hästi toimetulevateks liikmeteks. Selleks korraldab noortejuht oma rühma liikmetele koondusi, laagreid ja matkasid. Tegevusväli on lai ning annab noortejuhile suurepärase võimaluse arendada teadmisi ja oskusi erinevatel huvialadel.

Kui oled huvitatud vabatahtlikuks noortejuhiks saamisest ning oled valmis järjekindlalt noortevaldkonda panustama, siis pöördu lisainfo saamiseks Kaitseliidu noorteorganisatsioonide isamaalise hariduse programmijuhi poole:

Aare Vest / aare.vest@kaitseliit.ee / 5385 9703

NOORED KOTKAD KODUTÜTRED

Lingid on aktiivsed!
Ajalehte internetist lugedes klikka tekstis oleval lingil ja jõuad kiirelt vajaliku infoni.

KULTUURIKALENDER

1. november, kell 17.30, Püssi Kultuurimaja
Sügisene õpituba. Unenäopüüdja.
Eelnev registreerimine kuni 29.10.2021.
Tel 53345137. Hind 12 eurot.

6. november, kell 13.00, Kiviõli Rahvamaja
Boris Lehtlaane ja Are Jaama kontsert.

6. november, Kiviõli Keemiatööstuse tehasehoone (Turu 3)
AHHAA Teaduskeskuse suursündmus „Robolahing 2021“.
Uksed avatakse 15.00, robolahing algab 16.00.
Piletid eelmüügist 9 €, samal päeval 15 €.
Osta piletid: www.ticketer.ee/robolahing

7. november, kell 14.00, Lüganuse Rahvamaja
Indrek Kalda ja Paul Kristjan Kalda kontsert-kohtumine „Mõeldes isadepäevale“

8. november, kell 18.00, Kiviõli Rahvamaja
Pensionäride klubi Ajaratas puhkeõhtu.

9. november Hakkame santima!
Mardilaupäev.
Pane end kirja mardipäeva rahvaloendusel hakkamesantima.ee

17. november, kell 19.00, Kiviõli Rahvamaja
Sergei Slavjanski kontsert (Valgevene)
Pilet 15.- ja 17.-, tel 335 7195.

18. november, kell 18.00, Sonda Rahvamaja
Tuuningukamber koostöös SilvaKaisu OÜga.
Teemaks: teeme küünlaid

19. november, üle valla Lüganuse valla asutustes
Lüganuse kihelkond 780, teemapäev „MÄNG“
Täpsem tutvustus ja kava novembri alguses valla kodulehel.

19. november, kell 19.00, Lüganuse Rahvamaja
Tantsuklubi- pühendatud Lüganuse kihelkonna 780.aastapäevale.
Tantsuks DUO SUITS JA KOOL

20. november, kell 13.00, Kiviõli Rahvamaja
Kontsert. Ansambel “Soov”(koosseisus Merle Lilje, Toivo Asmer, Peeter Kaljuste).

21. november, kell 16.00, Kiviõli Rahvamaja
Komöödiateatri etendus “Nuta või naera”. Osades Henrik Normann ja Brigitte Susanne Hunt. Piletid 17.- ja 19.- Tel 335 7195.

24. november Kadrilaupäev
Pane end kirja kadripäeva rahvaloendusel hakkamesantima.ee

24. november, kell 18.00, Püssi Kultuurimaja
III Virumaa Muusikafestivali raames Ooperigala.

26. november, kell 19.00, Sonda Rahvamajas
Tujuküllane tantsuõhtu. Mängib ansambel „Everest”.

27. november, kell 15.00, Kiviõli Rahvamaja
III Virumaa Muusikafestivali raames ETV tütarlastekoori kontsert.
Juhendaja Aarne Saluveer.

28. november, kell 16.00, Kiviõli linna kuuse juures
I advendiküünla süütamine

Oktoobris-novembris 2021, Kiviõli Linnaraamatukogu
Lauamängud Heli Männi kogust.
Kui teis on veel mängulusti, siis võiks sammud raamatukokku seada, kus on näitus lauamängudest, mis pakub võimalust nostalgitseda.
Mõne mänguga võib ka kohapeal kätt proovida. Ärge laske võimalust mööda!

Sündmustel osalemiseks on vajalik nakkusohutuse tõendamine.
Lisainfo nakkusohutuse tõendamise kohta: www.kriis.ee, www.kul.ee.

KIRIKUKALENDER

EELK LÜGANUSE RISTIJA JOHANNESE KOGUDUS
7. november, kell 12.00, Lüganuse kirik
Piiskoplik missa. Diakon Ulvar Kullerkuppu ametisse seadmine.
Teenib piiskop em. Einar Soone

14. november, kell 11.00 Lüganuse kirik
Valvamispühapäeva jumalateenistus

21. november, kell 12.00 Lüganuse kirik
Igavikupühapäev. Kuningas Kristuse püha missa.
Teenib õpetaja Avo Kiir.

28. november, kell 11.00 Lüganuse kirik
Advendiaja 1. pühapäeva jumalateenistus.
Uue kirikuaasta algus.

ULVAR KULLERKUPP
EELK Lüganuse Ristija Johannese koguduse diakon
Vastuvõtuajad:
Esmaspäev 10.00-14.00,
Neljapäev 16.00-18.00.
Muul ajal helistades telefonil +372 502 6774

Õnnitleme eakaid juubilare ja sünnipäevalapsi!

103. sünnipäev
Elizaveta Egorova 10.10

98. sünnipäev
Karin Kovaz-Oglõ 19.10

97. sünnipäev
Olga Lvova 13.10

95. sünnipäev
Helene Kangro 06.10

94. sünnipäev
Ella Haav 13.10

93. sünnipäev
Hilda Maaslepp 06.10
Jevgenia Legovitš 07.10

92. sünnipäev
Zoya Chernaya 07.10
Kalju Laanemäe 09.10
Koidula Kivisilla 29.10
Kalev Puusepp 31.10

91. sünnipäev
Rosviita Põld 12.10
Ernst Jürs 31.10

90. juubel
Karl Vassar 16.10
Aabo Hiisküla 27.10

85. juubel
Tiiu Jürna 02.10
Tamara Tater 04.10
Eha Elm 08.10
Laidi Nurk 16.10
Enda Ödraks 20.10

80. juubel
Aleksandra Voloshina 06.10
Nadežda Mišunitševa 12.10
Kira Samusseva 16.10
Joosep Steinberg 17.10
Taissia Pronina 18.10
Antonina Ostretsova 22.10
Mai Nikolajeva 25.10
Mati Järve 28.10
Maido Agur 29.10

75. juubel
Tiiu Eichelmann 01.10
Maire Laugen 26.10
Helle Külvet 27.10
Eha Kadastik 27.10

Lüganuse valla kodanikel, kelle läheneb juubel (75, 80, 85, alates 90nest iga aasta) ja kes ei soovi avalikku õnnitlemist, tuleb sellest teatada hiljemalt sünnipäevakuu alguses vallavalitsuse avalike suhete spetsialisti telefonil 332 5840 või e-posti aadressil viivian.pall@lyganuse.ee.

18.novembril 2021
kell 18.00 Sonda Rahvamajas

Sonda Rahvamaja tuuningukamber

koostöös SilvaKaisu OÜ-ga

Teema: teeme ise küünlaid

Oodatud on nii suur, kui väike huviline.

Kohtade arv on piiratud.

Info ja registreerimine
karmen.korts@lyganuse.ee või 58188731.
NB! Üritusel osalemiseks palume esitada COVID-19 TÕEND vaktsineerituse või haiguse läbipõdemise kohta.

Kiviõli Rahvamajas
20. november kell 13.00